

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบ Routine to Research (R to R) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการดำเนินการสื่อสารความเสี่ยงในป้องกันควบคุมโรคหัวใจและหลอดเลือดภายใต้โครงการรักษ์หัวใจ ในที่ทำงานในบุคลากรของกรมควบคุมโรค ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงาน ณ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จากบุคลากรสำนักโรคไม่ติดต่อ และสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ที่ยินยอมเข้าร่วม จำนวน 81 คน ดำเนินโครงการ ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึง สิงหาคม 2554 เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการดำเนินการสื่อสารความเสี่ยงฯ ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาจากคณะที่ปรึกษาและคณะทำงานดำเนินการรักษ์หัวใจในที่ทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ

ผลการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการดำเนินการสื่อสารความเสี่ยงฯ ในระดับมากถึงมากที่สุด มากกว่าร้อยละ 80 ได้แก่ ประเด็นรูปแบบการดำเนินการช่วยสร้างความตระหนัก ร้อยละ 84.0 ช่วยส่งเสริมให้รับรู้ปัจจัยเสี่ยง ร้อยละ 90.1 ช่วยส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในการปรับพฤติกรรมสุขภาพเพื่อป้องกันควบคุมโรค ร้อยละ 88.9 ประเด็นความรู้ ความเข้าใจในการป้องกันควบคุมโรคเพิ่มขึ้น ร้อยละ 87.7 สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดูแลสุขภาพป้องกันโรคได้ ร้อยละ 88.9 ส่วนความพึงพอใจที่ได้น้อยกว่าร้อยละ 80 ได้แก่ ประเด็นรูปแบบการดำเนินการตอบสนองกับความต้องการ และการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม ประเด็นสื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ช่วยให้ความตระหนักและมีความเหมาะสม ประเด็นการประสานงาน และระยะเวลาดำเนินการ สำหรับความคิดเห็นถึงช่องทางสื่อสารที่เข้าถึงคนในองค์กร ได้ดีมากที่สุด คือ หนังสือราชการ สื่อในองค์กรที่จะช่วยสนับสนุนการดูแลสุขภาพอันดับแรก คือ คู่มือการดูแลสุขภาพ และอุปกรณ์ที่จะช่วยสนับสนุนการดูแลสุขภาพในองค์กร ได้มากที่สุด คือ เครื่องวัดความดันโลหิต และเมื่อศึกษาโดยแบ่งช่วงอายุออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มวัยแรงงานตอนต้น อายุ 15-39 ปี และกลุ่มวัยแรงงานตอนปลาย อายุ 40-59 ปี พบว่า กลุ่มวัยที่ต่างกัน มีความคิดเห็นที่ต่างกัน ได้แก่ กลุ่มวัยแรงงานตอนต้น มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการดำเนินการสื่อสารความเสี่ยงฯ มากกว่ากลุ่มวัยแรงงานตอนปลาย ส่วนกลุ่มวัยแรงงานตอนปลาย มีร้อยละของความคิดเห็นว่าสื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในองค์กรรักษ์หัวใจช่วยสนับสนุนการดูแลสุขภาพมากกว่ากลุ่มวัยแรงงานตอนต้น

ข้อเสนอแนะ มีดังนี้

1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อนำสู่การปฏิบัติ (Policy Implementation) คือ ผู้นำองค์กรควรกำหนดเป็นนโยบายหรือตัวชี้วัด โดยให้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และนำตัวชี้วัดมาประกอบการพิจารณาความดีความชอบ ค่าตอบแทน หรือให้การเสริมแรงอื่นๆ ควรสนับสนุนการดำเนินการสร้างเสริมสุขภาพในที่ทำงาน และร่วมดำเนินการเพื่อเป็นตัวอย่างให้กับบุคลากรในองค์กร

2 ข้อเสนอแนะสำหรับกระบวนการสื่อสาร คือ ควรระบุผู้รับผิดชอบและบทบาทหน้าที่ที่เป็นรูปธรรม แยกดำเนินการตามกลุ่มอายุ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กร โดยใช้การสื่อสารสองทาง ประกอบกับการใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย การจัดการความรู้ที่เหมาะสมกับกลุ่มวัย ตลอดจนการติดตามประเมินกิจกรรมการดำเนินงานและประเมินผลลัพธ์เป็นระยะ สม่าเสมอ

3 ข้อเสนอแนะสำหรับประเด็นการวิจัยที่จะทำต่อไป ได้แก่ การรับรู้ความเสี่ยงและการป้องกันควบคุมโรคที่ต่างกันในกลุ่มอายุที่ต่างกัน ศึกษาสื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการป้องกันควบคุมโรคที่เหมาะสมกับกลุ่มอายุที่ต่างกัน ศึกษาช่องทางการสื่อสารในการจัดการป้องกันควบคุมโรคที่เหมาะสมกับกลุ่มอายุที่ต่างกัน ศึกษาปัจจัยเชิงนโยบายที่สนับสนุนให้เกิดความต่อเนื่องของการดำเนินการรักษาหัวใจ ในที่ทำงาน และศึกษาปัจจัยที่สนับสนุนในการจัดการป้องกันควบคุมโรคหัวใจและหลอดเลือดให้เกิดความยั่งยืน

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ การสื่อสารความเสี่ยง การป้องกันควบคุม โรคหัวใจและหลอดเลือด